

Af Sofie Vestergaard, gymnasieelev

Jeg ser mig selv som et godt menneske. Jeg drikker helst økologisk mælk og er imod de store svineproducenter. Jeg synes det er synd for børnearbejderne, selvom jeg godt kan se, hvorfor man ikke kan boykotte deres arbejdspladser

Sammen med nogle veninder betaler jeg til et ulandsbarn, så vi i det mindste hjælper én, der har det værre end os. Jeg kan se ud over min egen fregnede næsetip og har overskud til dem, der er svagere end mig. Alt i alt ser jeg mig selv som et politisk korrekt menneske.

Når det kommer til »de fremmede« – alle indvandrere og flygtningene – kan jeg se al mulig grund til at lukke dem ind i mit land. Jeg tilhører en meget lille årgang og vil med glæde dele arbejdsplads med andre racer – så står jeg til gengæld ikke alene med en kæmpehøj skat. Jeg er klar over hvor heldig jeg er over Danmarks overflod og er parat til at dele.

Det er spændende med et multikulturelt samfund. Jeg kan se fordelene ved at opleve og lære hinandens kulturer at kende. Jeg vil gerne have dem som naboer, kolleger, taxichauffører – ja, endda som direktører og chefer. Bare de opfører sig pænt.

Jeg er overbevist om, at de ting jeg ser i aviser og fjernsyn kun er de værste nyheder og fryder mig over solstrålehistorierne – integration

kan virkelig lykkes, når bare begge parter gør en indsats.

Men jeg er begyndt at tvivle. Er jeg så god, som jeg tror jeg er? Tvivlen er dukket op efter en vinterdag for nogle måneder siden.

For en gangs skyld tager jeg den bus ind til Thisted, hvis rute går forbi AMU-centeret. Den tomme bus fyldes af mennesker med en langt skønnere hudfarve end min vinterblege hud. Mennesker med farvestrålende tøj og fremmede, krydrede dufte, mennesker, der smiler og griner og larmer. De udformer ord på alverdens sprog, som jeg kan lytte til længe uden at være i stand til at bryde koden.

De fylder bussen på en helt anden måde end min buschauffør er vant til. Måske er det derfor han altid stopper bussen flere meter fra dem, beder dem om at stå der, hvor bussen holder, mens han konsekvent tjekker deres buskort – selvom de står der hver dag.

Men denne dag træder der en dreng ind i bussen. Han må ca. være på min alder og jeg tror han er somalier, for dem har vi så mange af her. En forarget mand fortalte engang min far, at han ikke lejer sin lejlighed ud til somaliere, for de spejler æg direkte på kogepladen og brækker lågerne af køkkenskabene.

Jeg kan nu godt se bort fra somaliernes påståede køkkenvaner, da drengen sætter sig ved siden af mig, selvom han kunne vælge et hvilket som helst andet sæde. Han

sidder i en kæmpestor dynejakke som ser helt malplaceret ud til hans eksotiske udseende.

I min landsbybus taler man ikke med dem, man ikke kender, og hvis man gør er det kun upersonlige spørgsmål. Men det første drengen spørger mig om, efter at vi har kørt lidt, er hvad mit navn er. Jeg svarer og spørger ham og vi taler lidt frem og tilbage. Han snakker temmelig godt dansk og med lidt hjælp fra mig går samtalen fint.

Efter 3 min. kommer det lamende spørgsmål, der får mig til at tvivle på min godhed: *Hvorfor er det så svært at få venner i Danmark? Når jeg siger hej kigger de ned i jorden.* Jeg er ikke forberedt på denne drejning i vores samtale og mumler hurtigt et eller andet om at vi danskere er generte, og det nok er nemmest hvis man har en fritidsinteresse til fælles eller går i skole sammen. Drengen spørger om noget nyt, men da jeg efter 3-4 forsøg ikke har forstået, dør vores samtale ud. Vi står af bussen ved samme stop, og jeg smiler til mit korte bekendtskab inden jeg skynder mig videre.

Det var ikke lang tid vi havde sammen. Alligevel kan jeg ikke få denne 5 min. lange samtale ud af hovedet. Der har jeg siddet som repræsentant for hele Danmarks befolkning og på en busturs længde skullet forklare, hvorfor vi ikke tør se denne sympatiske og helt harmløse dreng i øjnene.

Et spørgsmål med sådan en dybde og alvor har jeg aldrig prøvet at blive stillet helt uforberedt. Jeg følte mig simpelthen sårbar. Det var ikke længere muligt at gemme sig bag humor og smarte bemærkninger, for spørgsmålet var lige på og hårdt. Jamen, hvorfor? Kunne jeg ikke bare have klappet

Sofie Vestergaard vandt
en essaykonkurrence
med overskriften
»Mennesker på flugt«
med denne tekst.

Her får hun overrakt sin præmie.

Foto: Scarpix Norefoto/Torkild Amdal

ham på skulderen, skrevet mit telefonnummer på en lap papir og sagt: »Nu har du en ven. En rigtig dansk ven, der kan vise og forklare dig om medisterpølse, grundloven og drukfester. Det eneste jeg kræver i tilgift er at få at vide, hvorfor I ikke bruger en stegepande til jeres spejlæg«.

Måske kunne vort korte møde danne grundlag for et venskab, der kunne spire og vises frem som et blomstrende eksempel. Vores vennekredse ville hurtigt finde sammen og ingen skulle længere være bange for i et kort øjeblik at møde hinandens øjne.

Men jeg har travlt. Jeg tager ansvar i mange andre situationer, Jeg har en skole, der skal passes, en familie, jeg gerne vil se mere til, og venner jeg ikke kan undvære. Har jeg plads til et venskab, der uden tvivl vil være mere besværligt og kræve en større indsats end andre?

Sammen med mine venner har jeg skole, fester, efterskoleophold og barndomsminder.

På hvilket grundlag kunne vi to, efter en kort bustur, danne et ægte venskab? Lige umiddelbart har vi intet til fælles. Vi har helt sikkert meget vi kan lære hinanden. Jeg vil gerne vide hvordan det er at være usikker, bange. Jeg har aldrig prøvet det.

Hvordan er det at være på flugt? Hvordan har man det, når man bliver afskåret fra sin familie, sine venner, sit kedelige, men alligevel dyrebare og trygge hverdagsliv? Hvordan starter man et nyt liv i et land, langt fra ens egen kultur, hvor det åbenbart kun er muligt at få venner med samme baggrund som en selv?

Mens vi snakkede tænkte jeg ikke på konsekvenserne. Har jeg nu ødelagt hans billede af danskerne? Nu vil han se os som smilende, ven-

lige, men uden ryggrad og overskud når man prøver at nå ind til det væsentlige. Mener han at vi er venner næste gang vi ses? Eller ville han bare høre en danskers synspunkt og bekræfte sin egen påstand om hvor dumme vi er?

Vi danskere er ansvarsfulde folk, der efter lidt uenigheder lader flygtninge komme ind i vores land. De får en seng under et tag, som ikke er truet af bombenedslag, et køleskab, hvis indhold kan fylde maverne. Men det er også alt. Er det ikke på grund af de materielle goder de er kommet? Nu vil de vel ikke også kræve at vi skal snakke med dem, lære dem om, hvordan vi er? De er her bare på visit for at nasse, og vi behøver ikke vise dem nogen særlig interesse.

Jeg ved det ikke, men jeg har på fornemmelsen at det er os selv, der går glip af vigtige og spændende forandringer. Snyder vi ikke os selv når vi ikke prøver at nærme os de fremmede, men holder fast i de fedtede frikadelletraditioner? Er et mangfoldigt samfund ikke et rigere samfund end et homogent? Er forskelligheder ikke en styrke?

Måske ville denne bustur ikke betyde meget for andre danskere. De bor dør om dør med flygtninge, køber ind i indvandrerforretninger og har set tilstrækkeligt mange respektløse immigranter til at en lille drengs triste bemærkning ikke rammer så dybt. Men jeg kommer fra Sennels – en lille landsby hvor alle kender alle og stort set ingen

skiller sig ud. Og de flygtninge, der bor i den nærliggende by Thisted ser man kun noget til, når de kommer gående i grupper nede i byen.

Jeg har aldrig været med til et ungdomsarrangement hvor vi blev blandet. Jeg har gået i klasse med én fra Bosnien, som alligevel hellere ville gå sammen med sine bosniske veninder, så vi kom aldrig til at snakke om mere betydningsfulde ting end lektier og skole. Jeg er aldrig blevet konfronteret med de problemer og glæder man kan opleve sammen. Derfor kan 5 minutter med et rammende spørgsmål pludselig få stor betydning for hele min tænkemåde.

Før bildte jeg mig selv ind, at det var nok at stemme på de rigtige partier, så var min gode samvittighed sikret. Men jeg ser nu, at politikerne og myndighederne kun spiller en mindre rolle, når det gælder om flygtningene føler sig velkomne og imødeset. Jeg kan gøre en indsats for, at de ikke længere føler de er på flugt. Jeg kan hjælpe til med at vise, at Danmark kan være et hjem for alle – også for min egen skyld. Men er jeg klar til at brede armene ud næste gang jeg møder en trist skæbne?

Jeg bliver nødt til at se virkeligheden i øjnene: oddsene for at blive kammerater på en kort bustur er ret dårlige. Jeg er nødt til at have andre betingelser før jeg er 100 procent klar. Men indtil da vil jeg tænke på den bustur og drengens mørke øjne, når jeg bliver alt for selvtilfreds. Jeg kan gøre det bedre.